

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1161/2019
06.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Здравко Петровић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, чији је законски заступник Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7374/17 од 09.10.2018. године, у седници већа одржаној 06.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7374/17 од 09.10.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 528/14 од 01.04.2015. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете плати износ од 49.538.381,00 динар са законском затезном каматом од 28.04.2011. године до исплате и износ од 640.894,32 динара са законском затезном каматом од 28.04.2011. године до исплате. Ставом другим изреке је одбијен тужбени захтев у делу којим је тражено да тужена тужиоцу на досуђени износ накнаде материјалне штете од 49.538.381,00 динар плати законску затезну камату за период од 25.04.2011. до 28.04.2011. године и 640.894,39 динара плати законску затезну камату за период од 25.11.2004. до 28.04.2011. године. Ставом трећим изреке је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа плати износ од 10.000.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2015. године до исплате, а ставом четвртим изреке је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.579.150,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2015. године па до исплате.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж 7374/17 од 09.10.2018. године, након одржане расправе, преиначио првостепену пресуду у ставу првом и четвртим изреке, тако што је као неоснован одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде материјалне штете исплати износ од 49.538.381,00 динар са законском затезном каматом од 28.04.2011. године до исплате и

износ од 640.894,32 динара са законском затезном каматом од 28.04.2011. године па до исплате, те је обавезан тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 900.000,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до коначне исплате.

Против другостепене пресуде тужилац је благовремено преко пуномоћника изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка учињене пред другостепеним судом, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијену пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11 и 55/14, који се примењује на основу одредбе члана 506. став 2. тог закона) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да је 29.08.2001. године Републичка управа јавних прихода обавила контролу обрачуна и плаћања пореза на доходак грађана и пореза и доприноса на лична примања у Предузећу ББ ..., чији је власник био тужилац. Дана 29.10.2001. године је донето решење о блокади рачуна наведеног предузећа ради наплате пореза и доприноса у укупном износу од 4.529.437,92 динара, које решење је потврђено одлуком другостепеног органа од 12.11.2001. године. Пресудом Врховног суда Србије од 10.10.2002. године је поништено другостепено решење, а у поновљеном поступку Предузећу ББ је решењем од 18.11.2003. године наложено да плати доприносе и порезе у висини од 1.392.575,80 динара. Наведено решење је потврђено у другостепеном поступку, али је и то решење поништено пресудом Врховног суда Србије од 08.09.2006. године. У поновљеном поступку је поништено првостепено решење од 18.11.2003. године, али је због континуиране блокаде банкарског рачуна над Предузећем ББ 12.09.2002. године отворен стечајни поступак који је закључен 04.02.2006. године и на тај начин је ово предузеће престало да постоји, па је Републичка управа јавних прихода закључком од 22.01.2007. године обуставила поновљени управни поступак. Неспорно је да у тренутку отварања стечајног поступка на рачуну предузећа ББ није било новчаних средстава, нити је по блокади рачуна било прилива на овај рачун, а због сумње да је извршио кривично дело фалисификовање службене исправе у подстрекавању, против тужиоца је покренут кривични поступак који је 15.05.2009. године окончан пресудом о ослобађању од одговорности. У притвору је због сумње да је извршио наведено дело био од 31.08.2001. до 17.09.2001. године. Комисија вештака економског факултета је обавила вештачење на околност висине изгубљене добити Предузећа ББ у назначеном периоду и потраживања тужиоца у стечају. Утврђено је и да је тужилац након блокаде рачуна Предузећа ББ пословање усмерио преко других предузећа чији је такође био власник, те су дужници измирили дуговања према Предузећу ББ уплатом на рачуне тих предузећа.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно је нижестепени суд одбио као неоснован тужбени захтев, налазећи да нису испуњени услови за накнаду штете на основу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО).

Одредбом члана 172. став 1. ЗОО прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. За заснивање одговорности правног лица у смислу цитиране законске одредбе је потребно да је његов орган поступао незаконито (поступање супротно закону, другом пропису или општем акту, као и пропуштање да се закон, други пропис или општи акт примени) или да је поступао неправилно (поступање противно уобичајеном и прописаном начину обављања делатности које није у складу са општим нормама у вршењу службе) и да се такво поступање према насталој штети односи као узрок према последици (узрочно-последична веза).

Члан 14. Одлуке о оснивању предузећа ББ из јула 1998. године предвиђа да се добит предузећа утврђује и распоређује у складу са законом и припада у целости оснивачу који одлучује о делу добити који ће се реинвестирати. Такође и Статут овог предузећа из јула 1998. године предвиђа да се добит предузећа утврђује и распоређује у складу са законом и да припада у целини оснивачу.

Из утврђених чињеница произлази да су органи тужене спровели поступак према Закону о контроли, утврђивању и наплати јавних прихода поступак пореске контроле, утврђивања и наплате јавних прихода и у складу са истим законом је донето и решење о блокади Предузећа ББ. Правилно је закључивање нижестепеног суда да наведеном мером овом предузећу није онемогућено или забрањено пословање које је, како је то утврђено, тужилац усмерио преко других предузећа у његовом власништву. Како блокадом рачуна није умањена имовина предузећа, нити је оно спречено да обавља делатност, с обзиром да у моменту блокаде на рачуну наведеног предузећа није било средстава нити су се новчана средства уплаћивала након блокаде рачуна, правилна је оцена нижестепеног суда да у конкретном случају није било незаконитог, односно неправилног рада органа тужене у смислу члана 172. став 1. ЗОО, по ком основу би тужилац имао право на накнаду материјалне штете. Тужилац је ради поништаја управних акта водио поступке по правилима ЗУП-а и ЗУС-а и имао је могућност коришћења правних лекова, па имајући у виду све наведено, тужена није у обавези да тужиоцу накнади тражену штету. Наиме, приликом оцене неправилног, односно незаконитог рада органа у вези са вршењем његове функције, узимају се у обзир прописана правила поступка за рад тог органа и околности конкретног случаја. Имајући у виду да у спроведеном поступку није утврђено постојање штетне радње као последице неправилног рада органа тужене и постојање узрочно-последичне везе између штетног догађаја и настале евентуалне штете за тужиоца, то су неосновани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић